

Szerző:

Cím: *Dr. Márkus Jenő a főváros pénzügyi helyzetéről ...*

Forrás:

Pesti Tőzsde

Hely

Idő

1925

Személy

Helvszám

1925. 6. 11.

Dr. Márkus Jenő a főváros pénzügyi helyzetéről és adósságának rendezéséről

A főváros életében beállott legutóbbi változások ismét erősen aktuálissá tették a székesfőváros pénzügyi és gazdasági helyzetének szanalását és a főváros fontos finandialis kérdéseinek megoldását. Ez ügyben kérdést intéztünk dr. Márkus Jenő miniszteri tanácsos, volt székesfővárosi tanácsnokhoz, aki Budapest várospolitikájának és városgazdasági kérdéseinek egyik legalaposabb és legrészletesebb ismerője, Márkus Jenő annál inkább hivatott e kérdésekben való nyilatkozásra, mert hosszú éveken át előadója volt a székesfőváros pénzügyi bizottságának, továbbá vezetője a tanács városgazdasági és pénzügyi osztályainak, akinek igen nagy része volt abban, hogy a székesfőváros pénzügyei, mindaddig, amíg az összeomlás bekövetkezett, rendezettek voltak és sikerrel küzdöttek le minden nehézséget, mely a főváros fejlődésének útjába állott. Márkus Jenő a székesfőváros jelenlegi pénzügyi helyzetéről és jövő gazdasági feladatairól a következőkben nyilatkozott a Pesti Tőzsde munkatársának:

— A legelső teendő most a székesfőváros pénzügyi helyzetének szanalása, amelyet eddig nem lehetett keresztülvinni, mert e tekintetben nem volt semmi kezdeményezés, a mult év januárja óta a főváros önkormányzata szünetelt és a törvényhatósági bizottság különben is, mint ismeretes, munkaképtelen volt. Mindezek az okok megakadályozták a főváros pénzügyi problémáinak megoldását, amelyet azonban most már tovább előadni nem lehet.

— Elsősorban a székesfőváros külföldi kölcsönügyét kell végre rendezni. 1921-ben ugyanis csak provizorikusan rendezték a külföldi kölcsönök kérdését és ez ideiglenes megállapodás hatálya ebben az évben lejár. A végleges rendezés tehát elődázhatatlan, a külföldi hitelezőkkel megegyezést kell létesíteni, amelyre vonatkozólag valószínűleg maguk a külföldi hitelezők teszik meg majd a proppozíciójukat minden valószínűség szerint rövid időn belül. De ezt

be sem várva, haladéktalanul újja kell alakítani a székesfőváros kölcsönügyi bizottságát, amely megjelölően előkészíti a külföldi hitelezőkkel meginduló újabb tárgyalásokat. A külföldi hitelezők nevében a tárgyalásokat tudvalevően a Sshweizerische Bankverein vezeti. A külföldi hitelezőkkel való megegyezésnek kétféle formája lehetséges, vagy konvertálni kell az összes eddigi kölcsönöket, vagy pedig megfe-

lő egyességet kell kölni a hitelezőkkel úgy a kölcsöntőke, mint pedig a kamatok tekintetében. Az utóbbi módszerhez folyamodott külföldi kölcsönök rendezése során Bécs városa is, amelynek meglehetősen előnyös egyességi megállapodást sikerült kölnie külföldi hitelezőivel. Budapest kölcsönügyi bizottságának is oda kell törekednie, hogy hasonló kedvező egyességet kössön a külföldi hitelezőkkel. Természetesen a székesfőváros külföldi kölcsönügyének rendezése ma sokkal nagyobb nehézségekbe ütközik, mint ütközött volna 1921-ben, amikor a székesfőváros kölcsönkötvényeit a külföldi piacokon 10—15 százalékon jótsszi könnyedséggel össze lehetett volna vásárolni. Ez azonban sajnós, nem történt meg és azóta a világ nagyot változott, mindenesetre pedig nagyon megnövekedett külföldi hitelezőink éhsége. A külföldi hitelezők ugyanis azt látják, hogy a villamosjegyekre és villanyvilágításra kivetett kölcsönadóból, amelyek a külföldi adósságok törlesztésére fordítanak, milliárdos összegek folynak be, tehát Budapest székesfőváros fizetőképese, ezenkívül a Budapestén járt külföldi hitelezők — saját bevallásuk szerint — nem várt arányú nyugati kultúrvárost találtak itt nagyforgalmú városi üzemekkel: ez is fokozta a hitelezők bizalmát, egyszersmind azonban az igényeit is.

— A külföldi kölcsönök rendezése után következik a második lépés: a főváros pénzügyi státusának

összeállítására, hogy tiszta képet jassunk egyfelől a fővárosra háruló terhekről, másfelől a lakosságra nehezadó adók tekintetében. Késedelem nélkül hozzá kell látni továbbá a fővárosi közigazgatás leegyszerűsítéséhez és olyan pénzügyi és adópolitikai rendszer inaugurálásához, amely a lakosság terheinek fokozása nélkül a főváros fejlődését biztosítja. Ennek elérésére okvetlenül gondoskodni kell egy újabb beruházási kölcsön felvételéről, hogy a főváros gazdasági vérkeringése meg ne akadjon, az ipar és kereskedelem foglalkoztatása zavartalanul történjék és a lakosság kereseti lehetősége a mainál biztosabb alapon nyugodjék: Pótolni kell a város lerongyolódott közműveit és építeni az eltakarított romok helyébe. Megoldást kell keresni a város sok-sok életszükségletének kielégítésére, amelyek eddig a viszonyok kényszerítő nyomása alatt meglehetősen elhanyagoltak. A vízvezeték kibővítése, a város kövezetének helyreállítása, a köztisztaság feljavítása, a villamoserőcentrálók kiépítése, közegészségügyi intézmények létesítése és a szociális szükségletek ellátása: mind olyan problémák, amelyek sürgős és alapos megoldásra várnak.

— Külön lapra tartozik azután a városi üzemek dolga. E tekintetben a közönség meglehetősen tájékozatlan, mert a köztudatba úgy van beállítva, mintha a fővárosnak mintegy hatvan-hetven üzeme lenne. Holott csupán a villamosvasút, a gáz, villany és vízvezeték a főváros tényleges üzemei, a többiek tulajdonképpen csak városi intézmények, amelyeknek üzemjellegét a kereskedelmi vezetés jellege adja meg.